

Vergaderjaar 2018–2019

24 095

Frequentiebeleid

Nr. 463

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 april 2019

Hierbij informeer ik u over de stand van zaken met betrekking tot het verbeterplan voor de herindeling van de DAB+-frequentieruimte, zoals door uw Kamer is verzocht bij brief van 19 december 2018, alsmede over de verdere stappen die ik met betrekking tot de radiosector wil zetten.

Taskforce Radio

Conform de wens van uw Kamer ben ik in december 2017 overgegaan tot de oprichting van een Taskforce om in overleg met de sector tot breed gedragen verbetervoorstellen te komen ten aanzien van de indeling van het spectrum voor digitale radio. Met een efficiëntere indeling van het spectrum beoog ik de uitrol en het gebruik van digitale radio in Nederland te bevorderen.

De Taskforce is met een brede vertegenwoordiging vanuit de sector en onder een onafhankelijke voorzitter voortvarend van start gegaan. Het afgelopen jaar zijn diverse scenario's voor een efficiëntere indeling van het digitale radiospectrum uitgewerkt en besproken. De Taskforce heeft op 15 november 2018 advies aan mij uitgebracht (bijlage 1)¹. In het advies is aangegeven dat aan een aantal voorwaarden nog moet worden voldaan om de keuze voor een van de scenario's daadwerkelijk te kunnen implementeren. Het betrof onder andere een aantal juridische onderzoeken naar het al dan niet kunnen verlengen van de vergunning van MTVNL en de daarmee samenhangende verlengingsprijs. Deze onderzoeken bevinden zich nu in een afrondende fase. Op 26 maart 2019 is in de Taskforce daarom definitief overeenstemming bereikt over een scenario dat het meest recht doet aan alle betrokken belangen.

Dit scenario heeft als belangrijkste kenmerk dat de landelijke vergunninghouder MTVNL en de niet-landelijke publieke en commerciële vergunning-

¹ Raadpleegbaar via www.tweedekamer.nl

houders (hiertoe behoren ook de hoogvermogen middengolfpartijen) van frequentielagen wisselen. Daardoor kan een nieuwe landelijke laag gecreëerd worden die bestemd wordt voor landelijke commerciële omroep. De frequentie laag van MTVNL is bovendien frequentie-technisch beter toegesneden op de wensen van de niet-landelijke partijen. In die laag kunnen namelijk meerdere kleinere gebieden worden gecreëerd, die volgens de niet-landelijke commerciële partijen beter aansluiten op hun businessmodel dat gebaseerd is op lokale reclame-inkomsten. Voor de regionale publieke omroepen sluiten deze gebieden beter aan op de provinciale grenzen.

De wisseling van frequentielagen zal gefaseerd gaan verlopen en uiterlijk 1 september 2022 zijn beslag hebben. Dit betekent dat na het aflopen van de niet-landelijke commerciële vergunningen op 31 augustus 2022 de regionale laag gebaseerd op de provinciegrenzen in gebruik genomen kan worden, als afronding van de implementatie van het scenario. Voor andere partijen komt gefaseerd al eerder spectrum vrij. Zo zal de laag bestemd voor landelijke commerciële omroepen naar verwachting in 2020 verdeeld kunnen worden en in gebruik genomen worden. Uiteraard zal dit mede afhangen van het verloop van het internationale coördinatieproces².

De Taskforce is een nuttig instrument gebleken om met elkaar tot een constructieve aanpak te komen. De complexiteit van het radiodossier heeft aangetoond dat die gezamenlijke aanpak nodig is en zijn vruchten afwerpt. Het doet mij dan ook genoegen dat de Taskforce zijn opdracht tot een goed eind heeft gebracht. Het uitgebrachte advies met de nuances die daarin aangebracht zijn tijdens de laatste bijeenkomst van de Taskforce, neem ik dan ook over. Dit betekent ook dat ik heb besloten om de implementatie van het gekozen scenario te bespoedigen door op korte termijn over te gaan tot internationale frequentiecoördinatie. Om te komen tot een efficiëntere indeling van het digitaal spectrum is het namelijk nodig dat er wordt onderhandeld met onze buurlanden over de frequenties die wij in gebruik willen nemen.

Voor wat betreft lokale radio is binnen de Taskforce Radio afgesproken dat vooruitlopend op de definitieve resultaten van de coördinatie laag 6 (of gedeeltes daarvan), die voor lokale radio is gereserveerd, tijdelijk uit te geven. Op deze wijze wordt bewerkstelligd dat lokale partijen, zowel commerciële als publieke, op korte termijn ook gebruik kunnen gaan maken van DAB+ en niet hoeven te wachten op de uitkomsten van de internationale onderhandelingen. Het uitgeven van laag 6 (of gedeeltes daarvan) vooruitlopend op de definitieve resultaten van de internationale frequentiecoördinatie heeft wel als consequentie dat het onzeker is of hetgeen nu aan frequentierechten wordt uitgegeven, overeenstemt met het uiteindelijke resultaat van de onderhandelingen. Mogelijk moet er in een later stadium van frequenties worden gewisseld. Partijen zijn daarvan op de hoogte en hebben aangegeven dat zij dit accepteren. De voorbereidingen voor de uitgifte van laag 6 zijn daarom reeds in gang gezet en zullen worden voorgelegd aan de lokale sector.

Verdere stappen

Met het advies van de Taskforce wordt een belangrijke stap gezet voor een efficiëntere indeling van de frequentieruimte voor DAB+. De komende periode zal worden aangewend om het advies van de Taskforce nader uit te werken, in vertrouwen dat aan voorwaarden kan worden voldaan die door de Taskforce in haar advies zijn geformuleerd.

² Frequenties moeten met naburige landen technisch worden uitonderhandeld om storingen bij het gebruik ervan te voorkomen.

Het advies is een goede start naar een duurzaam radiobeleid. Er zijn echter meer vraagstukken, die in hun gezamenlijkheid om een structurele en toekomstvaste aanpak vragen. Mede met het oog op de afloop van de commerciële radiovergunningen in september 2022 wil ik, met betrokkenheid van de sector, tot een integrale oplossing komen, die recht doet aan de betrokken belangen. Mijn ambitie daarbij is om de complexiteit op het terrein waarop de sector actief is, zoveel mogelijk terug te brengen. Hierbij past ook het onderzoek naar de vraag of en op welke wijze de radiozenders versoepeld dan wel afgeschaft kunnen worden zoals in de motie van de leden Aartsen (VVD) en Sneller (D66) van 3 december 2018 is gevraagd³.

Op kortere termijn doen zich ook andere vraagstukken voor die om een structurele oplossing vragen zoals de consequenties van de huidige ingebruiknameverplichting voor de niet-landelijke partijen en hun positie in het radiolandschap en ook de verbetering van de relatie tussen het Agentschap Telecom en de sector.

Voor de langere termijn zijn onder andere het komende uitgiftebeleid van de vergunningen van commerciële radio maar ook de verder te zetten stappen in de vertaalslag van analoge naar digitale radio, waaronder de uitfasering van analoge radio, belangrijke gespreksonderwerpen.

Over de inrichting van het proces om tot een gedegen toekomst perspectief te komen, zal ik uw Kamer voor de zomer nader informeren.

De Staatssecretaris van Economische Zaken en Klimaat,
M.C.G. Keijzer

³ Kamerstuk 35 000 VIII, nr. 120